

2355. gada misija

Spēles autori

Elza Birbele, Elīna Ellere, Marta Kalniņa, Toms Ekmanis, Jurgis Mārtiņš Kriķis,
Bērnu un jauniešu vides izglītības centrs “Rīgas Dabaszinību skola”

Konsultanti

Laura Grīnberga, Sofija Grīnvalde

Spēlētāju skaits

3 – 5

Spēlētāju vecums

Nav noteikts

Nepieciešamais laiks

Līdz 1 h

Nepieciešamie materiāli

Spēles laukums

Ceļotāju kartiņas

Ceļotāju kuģi

Metamais kauliņš

Spēles žetoni

Ierīces attēls

Spēles norise

Spēles leģenda: “Ir 2355. gads. Tālajā Andromedas galaktikā norisinās kārtējā mūsu tautas padomes sapulce. Visi vienojas, ka nepieciešams attīrīt mūsu senču mājas, planētu Zemi, tāpēc viņi izstrādā ierīci, kas var attīrīt Zemi no milzīgā piesārņojuma, kas tur uzkrājies. Viedie aizsūta ierīci svarīgā misijā, taču, saskaroties ar Zemes atmosfēru, kaut kas noiet greizi - ierīce izšķīst sīkās detaļās un nolīst uz zemes kā meteorītu lietus. Tāpēc tagad Viedie sūta misijā uz Zemi piecu slavenu pasaules apceļotāju klonus, kuru mērķis ir izglābt mūsu senču mīlo Zemi.

Spēles mērķis ir attīrīt Zemi no piesārņojuma, tāpēc nepieciešams atrast visas ierīces detaļas.

1. Pirms spēles uzsākšanas izdrukā un izgriež visu vajadzīgo. Nepieciešams salīmēt metamo kauliņu (2. att.) un ierīces attēlu sagriezt 10 daļās (6. att.).
2. Spēlētāji izlozē spēlētāju (ceļotāju) kartiņas (1. att.) un izvēlas kuģi.
3. Spēles sākums ir Bermudu trijstūrī. Pirmais spēli sāk spēlētājs, kurš izvēlējies Amēlijas Erhartas kartiņu, nākamais turpina dalībnieks pulksteņrādītāja virzienā.
4. Spēlētājs met kauliņu un izvēlas vienu no divām iespējām (uz kauliņa katras puses ir divi skaitļi) – cik lauciņus pārvietoties, lai ātrāk nokļūtu uz kāda no sauszemes lauciņiem. Spēlētājs drīkst pārvietoties pa labi, pa kreisi, uz augšu, uz leju, bet nedrīkst pārvietoties diagonāli.
5. Ja uz lauciņa, uz kura spēlētājs nonācis, atrodas žetons, tad spēlētājs to paceļ. Ja paceltais žetons ir sarkans, tad jāizlaiž gājienš, bet, ja paceltais žetons ir zaļš, tad jāseko papildus norādēm, kas atrodamas pie “Spēles žetonu skaidrojumi”.
6. Lai nokļūtu punktā, kas atrodas sauszemē, kādā no aizsargājamām teritorijām vai ievērojamām pasaules vietām, spēlētājam ir jānokļūst uz lauciņa, pie kura sākas taka uz punktu. Uz pašu punktu spēlētājs drīkst doties tikai nākamajā gājienā.
7. Punktā var atrasties pelavu maiss vai ierīces detaļa. Žetonu apgriež uz otru pusi un turpat atstāj. Ja punktā atrodas detaļa, tad spēlētājs saņem ierīces puzzles gabaliņu.
8. Spēles gaitā katram no spēlētājiem jānokļūst vismaz līdz trīs sauszemes lauciņiem. Spēle turpinās līdz tiek atrastas visas ierīces detaļas. Kad visas detaļas ir atrastas, tad spēlētāji kopīgi saliek puzzle un Zeme tiek attīrīta!

Sauszemes lauciņi – informācija par aizsargājamām teritorijām un ievērojamām vietām

1. Inku templi - inku impērija bija lielākā impērija Pirmskolumba Amerikā. Inku civilizācija radās Peru augstienēs 13. gadsimta sākumā.
2. Trollītis Mumins - mumini ir Tūves Jansones grāmatu varoņi - troļļu ģimene, balti, apaļīgi un ar lielu purnu, kas rada līdzību ar nīlzirgiem.
3. Liiedienu sala - sala ir slavena ar agrāko salas iedzīvotāju izveidotajām moai — gigantiskām akmens galvām
4. Latvija - skaistākā vieta pasaulē.
5. Niagāras ūdenskritums - ūdenskritumu grupa Niagāras upē uz ASV un Kanādas robežas, ko veido trīs ūdenskritumi.
6. Lielais Barjerrifs - Lielais Barjerrifs ir pasaules lielākā koraļļu rifu sistēma - tas ir ne vairāk kā 2000 km garš un to var redzēt no kosmosa.

7. Everests – augstākā kalnu virsotne pasaulē, 8848 m v.j.l.
8. Baikāls – pasaulē dziļākais un vecākais ezers, dziļākā vieta 1637 m.
9. Arābijas pussala – lielākā pussala, atrodas Tuvajos Austrumos, sastāv pārsvarā no tuksnešiem.
10. Lielākā sala – Grenlande ir pasaulē lielākā sala, kas pieder Dānijai.
11. Viktorijas ūdenskritums – atrodas Zambezi upē, Āfrikas dienvidos, līdz 108 m augsts un iekļauts UNESCO pasaules mantojumu sarakstā.
12. Vostok – aukstākā vieta pasaulē, atrodas Antarktīdā (vairāki zemākās temperatūras rekordi, līdz pat $-89,2^{\circ}\text{C}$).
13. Gīzas piramīdas – vienīgais no 7 pasaules brīnumiem, kas vēl nav sagrauts, celtnu vecums un izcelšanās nav īsti zināma, atrodas Ēģiptē.
14. Amazones ieteka – ūdeņainākās un pietekām bagātākās upes ieteka Atlantijas okeānā.
15. Šelfa ledājs – peldošas ledāju platformas, to straujā kušana liecina par klimata pārmaiņām, kas ir liela mūsdienu problēma.
16. Uluru klints Austrālijā – liela smilšakmens klints Austrālijas centrālajā daļā, iekļauta UNESCO pasaules mantojumu sarakstā.
17. Kanādas Klinšu kalni – ievērojama kalnu sistēma Kordiljeros, Ziemeļamerikā, ūdensšķirtne starp Klusā un Atlantijas okeāna baseiniem.
18. Lielais kanjons – viens no Ziemeļamerikas atpazīstamākajiem ģeoloģiskajiem veidojumiem, gara un dziļa aiza, dažās vietās pat līdz 70 milj. gadu vecs.
19. “W” nacionālais Parks – nacionālais parks R-Āfrikā, nosaukums cēlies no “W” veida formas.
20. Nāves ieleja - starpkalnu ieplaka tuksnesī Austrumkalifornijā, ASV. Tā ir karstākā vieta pasaulē.

Spēles žetonu skaidrojumi

	Kas?	Kas jādara?	Kāpēc?
1.	Zemūdens vulkāna izvirdums	Izlaid gājienu	No tiem var rasties salas, kā arī tie turpina izvirst un traucē tev pārvietoties.
2.	Krakens	Izlaid gājienu	Mītiskā milzu būtne, kas spēj uzveikt pat vali, tev uzbrūk.
3.	Titānika vraks	Ej 1 lauciņu tālāk	Tu atradi Titānika vraku – vēsturisku vērtību.
4.	Zemūdene “Ronis”	Ej 1 lauciņu tālāk	Tu atradi zemūdenes vraku – vēsturisku vērtību.
5.	Estuāru krokodils	Izlaid gājienu	Lielākais sālsūdens krokodils, var apdraudēt cilvēkus, kas gadās pa ceļam.

6.	Karte uz Atlantīdu	Ej 2 lauciņus tālāk	Tu atradi karti uz pazudušo, kādreiz bagāto un pārpilnīgo zemi.
7.	Zaļalģes	Izlaid gājienu	Zaļalģu savairošanās izraisa skābekļa trūkumu un barības samazināšanos ūdenstilpnē.
8.	Naftas izplūde	Izlaid gājienu	Izplūdusi nafta piesārņo vidi un ir bīstama jūrā dzīvojošajām zivīm un putniem.
9.	Zilaļģes	Izlaid gājienu	Zilaļģu savairošanās izraisa skābekļa trūkumu un barības samazināšanos ūdenstilpnē.
10.	Varžu lietus	Ej 1 lauciņu tālāk	Šim fenomenam vēl nav zinātniska izskaidrojuma, taču vārdes var izmantot virtuvē. ☺
11.	Nāras	Ej 2 lauciņus tālāk	Nāras ar savām valdzinošajām balsīm tevi aizved tālāk.
12.	Midgardia xandaros	Ej 1 lauciņu tālāk	Tu atklāji lielāko jūraszvaigzni pasaulē!

Spēlētāju kartiņas – īsa informācija par ceļotājiem

Kristofors Kolumbs

*Dzimis 1451.g. oktobrī.

*Dženovā, Itālijā

*Ekspedīcijā, kuras mērķis bija Japāna, aizceļoja uz Ameriku un pasludināja to par Spānijas impēriju.

*Mira 54 gadu vecumā no slimības.

Fernāns Magelāns

*Dzimis ap 1480.gadu.

*Portugālē

*Pirmais veica pilnu apli ap Zemi, kā arī vadīja pirmo ekspedīciju pāri Atlantijas okeānam.

*1521. gadā viņu nāvējoši caurdūra filipīniešu šķēps.

Vasko da Gama

*Dzimis ap 1460.gadu.

*Portugālē

*Portugāļu apceļotājs, kurš pirmais sasniedza Indiju pa jūras ceļu.

*Miris 1524. gada 23. decembrī.

Amēlija Erharta

*Dzimusi 1897.gada 24.jūlijā.

*Kanzasā, ASV

*Pirmā lidotāja – sieviete, kas viena pati pārlidoja Kluso okeānu.

*Pazuda bez pēdām 1937. gadā, mēģinot aplidot pasauli (iespējams, vētras laikā).

Roalds Amundsens

*Dzimis 1872.gada 16.jūlijā

*Norvēģijā

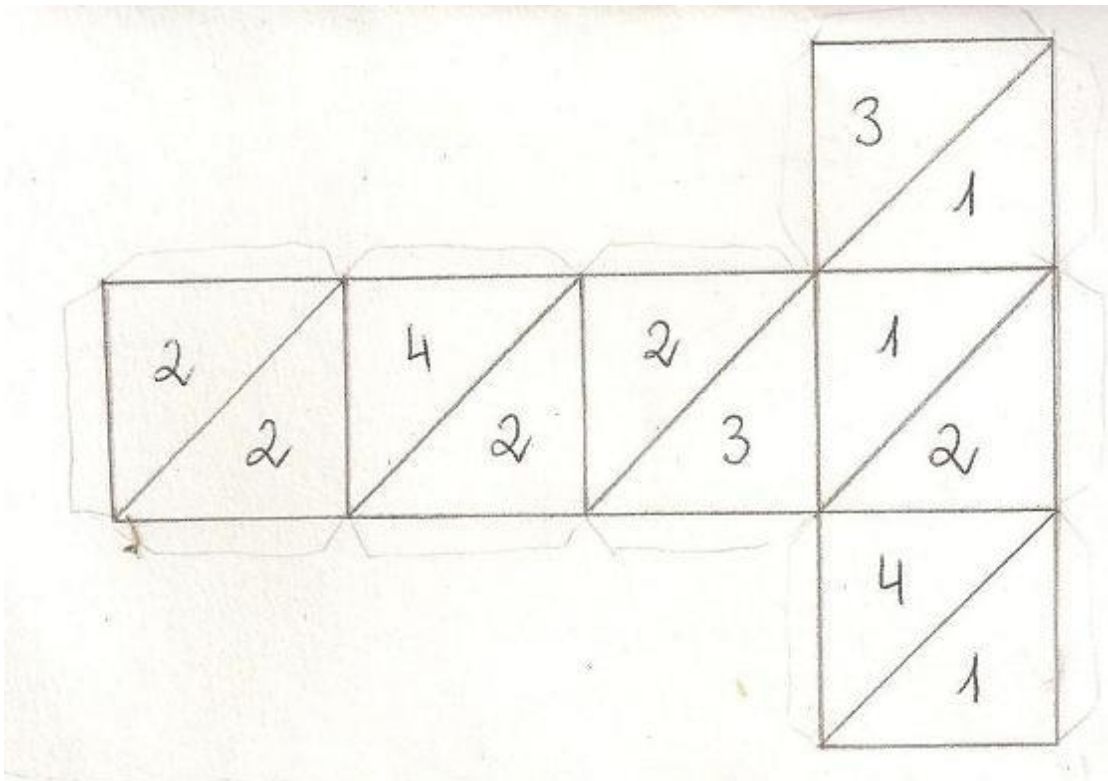
*Vadīja ekspedīciju, kura pirmā sasniedza dienvidpolu.

*Pazuda bez pēdām 1928.g. 18.jūnijā Barenca jūrā, ekspedīcijas laikā.

Attēli

1. attēls. Ceļotāju kartiņas

2. attēls. Metamais kauliņš

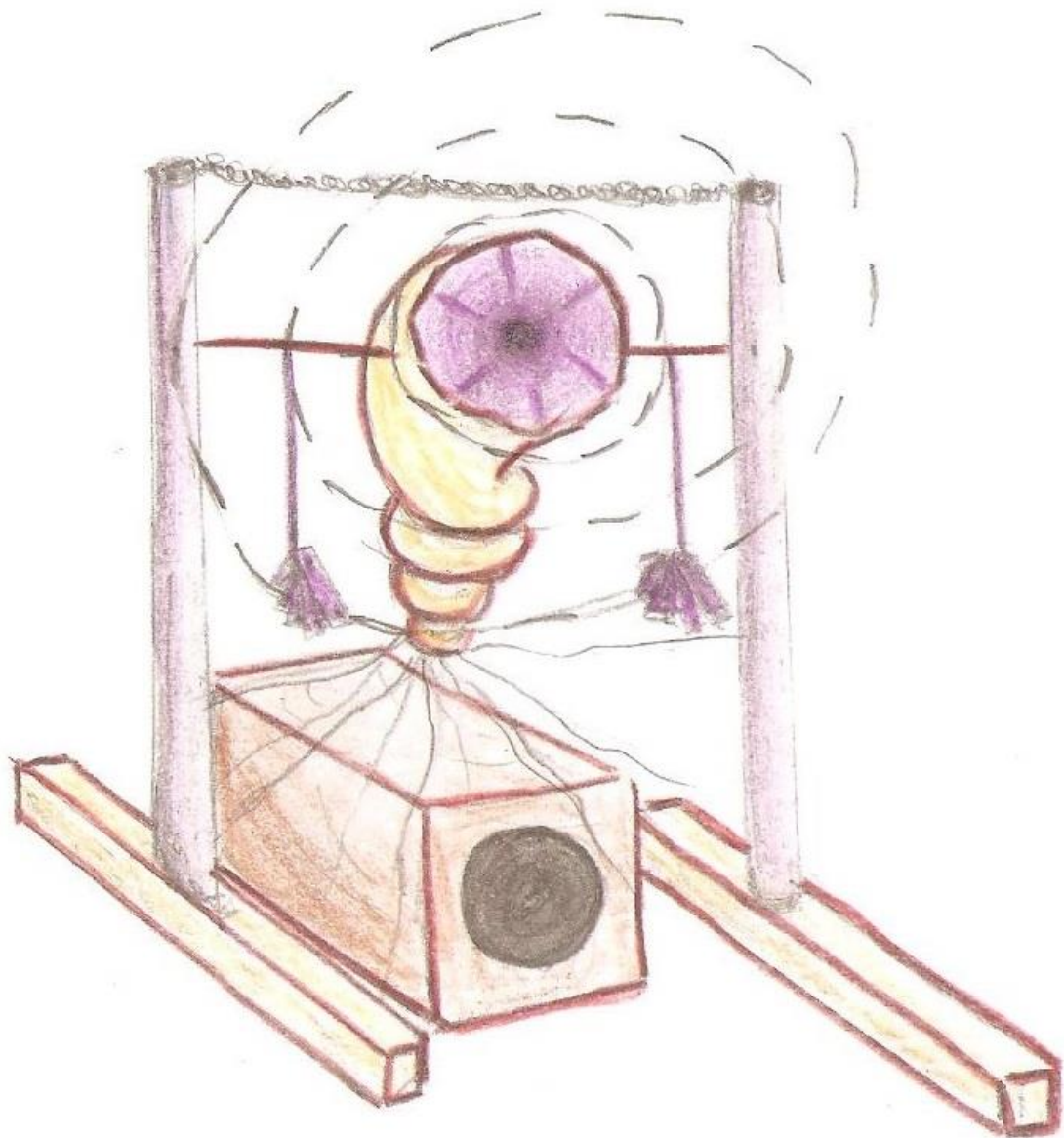
3. attēls. Spēles žetoni

4. attēls. Detaļas žetons

5. attēls. Pelavu maiss

6. attēls. Ierīce

7. attēls. Spēles laukums

8. attēls. Spēles laukums un spēles kuģi

Izmantotā literatūra

Williams B. *Lielākie un labākie*. Rīga, Zvaigzne ABC.

Hanbernijs – Tenisons R. 2007. *Septiņdesmit pasaules izcilākie ceļojumi*. Rīga, Zvaigzne ABC.

Vilsons K. *Pasaules mistiskās un svētās vietas*. Rīga, Zvaigzne ABC.

Allena D. *Noslēpumu ekspedīcija*. Rīga, Zvaigzne ABC.

Sausiņa L. 2008. *Bioloģija visuskolai 2. daļa*. Rīga, Zvaigzne ABC.

Gēbels P. 1999. *Pirmatnīgās dabas pieminekļi. Ainavas un pieminekļi, kas atrodas UNESCO aizsardzībā*. Rīga, SALBI.

Izmantotie resursi

Attēli un fotogrāfijas autoru veidoti.